

Posudek vedoucí diplomové práce

Autor: Zdenka Mlčáková

Název diplomové práce: Věk jako diskriminační důvod

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Anna Outlá

Diplomová práce byla v souladu s pokynem děkana FPR ZČU v Plzni č. 23 D/2011 ze dne 2.8.2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce prověřena antiplagiátorským programem THESES, který vykázal shodu diplomové práce s jinými díly v rozsahu 0 %.

Autorka si za téma své diplomové práce zvolila jeden, v odborné literatuře méně frekventovaný diskriminační důvod, a to věk, a ke své volbě uvedla, že její výběr byl ovlivněn zcela specifickým charakterem tohoto důvodu. Věk totiž na rozdíl od ostatních důvodů diskriminačního jednání není konstantní veličina, je relativně málo prozkoumaným jevem, neboť do diskriminační kategorie byl zařazen poměrně nedávno.

Pro diplomantku samotnou nebylo setkání s problematikou diskriminace nové. Před zvolením tohoto tématu a jeho zpracováním měla během svého studia příležitost získat teoretické zkušenosti na specializovaném semináři, zúčastnila se krátkodobé studijní stáže u Soudního dvora Evropské unie a mezinárodní konference, což v souhrnu podpořilo její zájem blíže se fenoménem diskriminace zabývat.

Diplomantka vědoma si toho, že základní pojmy z oblasti diskriminace nepatří z celé řady příčin k všeobecně známým, postavila koncepci své diplomové práce nejprve na obecné teorii, na níž navazuje vlastní téma, které je uzavřeno nástínem možné obrany před diskriminačním jednáním.

Popsané koncepci odpovídá zvolená struktura díla. Po krátkém úvodu pisatelka v následující obecně pojaté kapitole seznamuje čtenáře se základními pojmy a důvody diskriminace a rovněž s prameny českého antidiskriminačního práva. Ve stěžejní třetí kapitole se věnuje diskriminaci především v oblasti zaměstnávání, kde je takové jednání nejčastější, resp. nejviditelnější.

Stranou neponechává ani celou řadu oblastí jiných (bankovní sektor, doprava, zdravotnictví, apod.), v nichž ani veřejnost zjevnou diskriminaci běžně neočekává, uvádí příklady věkové diskriminace a výjimky z jejího zákazu.

Kapitola zaměřená na srovnání právní ochrany v úpravě českého a unijního práva je rozdělena na ochranné prostředky soudní a mimosoudní, opomenut nezůstal ani zcela nový institut řešení následků diskriminačního konfliktu prostřednictvím mediace.

V použitých vědeckých metodách využitých při zpracování tématu dominuje metoda deskriptivní, již zdatně sekundují metoda komparativní, analytická, deduktivní a ilustrativní. Zvolené metody lze hodnotit jako odpovídající.

Diplomatka si v úvodu diplomové práce položila několik otázek, jejichž pomocí formulovala cíle, kterých by chtěla zpracováním diskriminační problematiky dosáhnout. K těm klíčovým patří posouzení, zda věková diskriminace fakticky existuje nebo zda se jedná o uměle vyfabulovaný problém a zda aktuálně používané prostředky obrany proti diskriminačnímu jednání jsou dostatečné a spolehlivé. Za povšimnutí stojí, že autorka zmiňuje další cíl, který sice stojí mimo očekávané výstupy vysokoškolských kvalifikačních prací, ale ze společenského hlediska je

možná důležitější. Je jím propagace hodnot, které mají být zákazem diskriminace chráněny, směřující k osvětě a diskusi nad tématem.

Je potěšující konstatovat, že diplomantka vytčených cílů dosáhla. Podařilo se jí, mimo jiné s přispěním soudní judikatury, především prokázat, že věková diskriminace existuje, a to nejen v oblasti zaměstnávání, byť tam je zřejmě zatím nejčastější. Při hodnocení obranných antidiskriminačních nástrojů podrobila kritice tuzemskou justiční ochranu a vyzdvihla nezastupitelnou roli veřejného ochránce práv. V této souvislosti vyslovila názor, že české antidiskriminační právo vtělené primárně do Ústavy a antidiskriminačního zákona je dostačující. Co je jistou překážkou, je roztržitost právní úpravy zákazu diskriminace v mnoha zákonech. Východisko vidí v přesunu této úpravy do antidiskriminačního zákona a jasný odkaz na něj v ustanoveních zvláštních právních předpisů. Autorka závěrem správně uzavírá, že subtilní problematika diskriminace jedince a její odstranění má naději na úspěch změnou celospolečenského klimatu podpořenou odvahou poškozené osoby se o svá práva brát.

Po formální stránce je možno diplomovou práci posoudit jako standardní. Třiašedesát stran vlastního textu je doplněno seznamem použitých zkratk a soupisem knižních a časopiseckých zdrojů a dalších pramenů včetně české a unijní judikatury. Rozsahem velice solidní a rozmanitý je poznámkový aparát. Jedinou drobnou vadou na formální úrovni diplomové práce tak jsou občasná gramatická a interpunkční pochybení, která mohla být odstraněna pečlivější korekturou.

Z pohledu obsahového je předložená diplomová práce přehledná, vnitřně logicky konzistentní, bez věcných chyb. Dílem prosvítá zájem autorky o danou problematiku. Evidentní je její dostatečná odborná erudice při identifikaci problémů a formulování vlastních závěrů. V menší míře osvědčuje schopnost tyto závěry argumentačně podpořit. Způsob a výstupy zpracování zvoleného tématu jednoznačně svědčí o schopnosti diplomantky pracovat s právním textem, odbornými prameny a judikaturou, a zúročit tak poznatky a zkušenosti získané v teoretické podobě během studia.

Předloženou diplomovou práci doporučuji k ústní obhajobě s předběžnou klasifikací výborně.

Při obhajobě by se diplomantka mohla blíže vyjádřit ke kladům a záporům mediace při řešení následků diskriminačního jednání a podrobněji vysvětlit náměty de lege ferenda ve vztahu k veřejnému ochránci práv.

V Plzni dne 6.5.2013

JUDr. Anna Outlá